

Predkladacia správa

Dňa 7. apríla 1993 uzavrela Slovenská republika Osobitnú dohodu s Maďarskom o predložení sporu o Sústavu vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros Medzinárodnému súdnemu dvoru. Na jej základe bol 2. júla 1993 spor predložený tomuto hlavnému súdnemu orgánu OSN.

Podľa Štatútu Medzinárodného súdneho dvora majú byť strany v konaní zastúpené prostredníctvom zástupcu (angl. *agent*). Za zástupcu Slovenskej republiky vo funkcii splnomocnenca vlády Slovenskej republiky v konaní pred Medzinárodným súdnym dvorom bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 449 z 22. júna 1993 vymenovaný Peter Tomka. V období od 1. februára 2003 do 15. februára 2017 vykonával na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 49 z 22. januára 2003 funkciu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky v konaní pred Medzinárodným súdnym dvorom Drahoslav Štefánek a dňom 16. februára 2017 bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 81 z 15. februára 2017 do tejto funkcie vymenovaný Metod Špaček.

Sporové konanie pred Medzinárodným súdnym dvorom bolo ukončené rozsudkom z 25. septembra 1997. Medzinárodný súdny dvor vo svojom rozsudku zaviazal obe strany v dobrej viere rokovať za účelom dosiahnutia cieľov stanovených v naďalej platnej Zmluve o prevádzke a výstavbe Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros zo 16. septembra 1977 s prihliadnutím na skutkový stav, ktorý sa vyvinul po roku 1989, a teda za účelom dosiahnutia dohody na konkrétnych opatreniach a vzájomnom vypsoriadaní náhrady škôd.

Dňa 3. septembra 1998 požiadala vláda Slovenskej republiky o dodatočný rozsudok v konaní z dôvodu vtedajšej neochoty Maďarska implementovať rozsudok z 25. septembra 1997. Rokovania o implementácii rozsudku Medzinárodného súdneho dvora odvtedy medzi Slovenskou republikou a Maďarskom bilaterálne pokračujú.

Slovenská republika požiadala Medzinárodný súdny dvor v súlade so schváleným uznesením vlády Slovenskej republiky č. 309 z 21. júna 2017, o späťvzatie žiadosti Slovenskej republiky z 3. septembra 1998 o vydanie dodatočného rozsudku a nadväzne o ukončenie konania. Vláda Maďarska listami adresovanými tajomníkovi Medzinárodného súdneho dvora v júli a v novembri 2017 potvrdila, že s ukončením konania súhlasí. Medzinárodný súdny dvor však následne po osobnom stretnutí splnomocnencov oboch vlád s tajomníkom Medzinárodného súdneho dvora rozhodol na neverejnom zasadnutí 14. marca 2018, že s prihliadnutím na postoje sporových strán konanie neukončuje.

Meritórne právne otázky boli vyriešené v rozsudku z 25. septembra 1997. Žiadosť Slovenskej republiky z roku 1998 o vydanie dodatočného rozsudku je neaktuálna, prekonaná a stratila svoje opodstatnenie, keď Slovenská republika v r. 2017 žiadala o ukončenie konania, s čím maďarská strana súhlasila, pričom strany sporu odvtedy neurobili vo veci žiadny úkon.

Z tohto dôvodu sa navrhuje, aby vláda Slovenskej republiky odvolala Metoda Špačka z funkcie splnomocnenca vlády Slovenskej republiky v konaní pred Medzinárodným súdnym dvorom v Haagu vo veci Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros, a to **bez vymenovania nového splnomocnenca vlády Slovenskej republiky na účel zastupovania v konaní pred Medzinárodným súdnym dvorom.**

S prihliadnutím na to, že sekretariát Medzinárodného súdneho dvora vedie konanie ako naďalej prebiehajúce a Štatút Medzinárodného súdneho dvora vyžaduje, aby bola strana v spore zastúpená zástupcom, bude súdu oznámené odvolanie splnomocnenca spoločne s opakovaným úmyslom vlády Slovenskej republiky nepokračovať ďalej v konaní. Všeobecne súd zabezpečuje komunikáciu so štátom diplomatickou cestou, teda prostredníctvom diplomatickej misie (ZÚ Haag) a z povahy svojej funkcie zastupuje štát pre komunikáciu s Medzinárodným súdnym dvorom najvyšší diplomatický predstaviteľ štátu (vedúci diplomatickej misie). V prípade komunikácie zo strany Medzinárodného súdneho dvora bude preto komunikačnú úlohu zabezpečovať mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Slovenskej republiky v Haagu a nadväzne v prípade potreby realizácie úkonov v mene Slovenskej republiky v konaní pred Medzinárodným súdnym dvorom, minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky navrhne vláde Slovenskej republiky vymenovať splnomocnenca vlády Slovenskej republiky v konaní pred Medzinárodným súdnym dvorom.

Materiál predkladá minister zahraničných vecí a európskych záležitostí z vlastnej iniciatívy. Materiál nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v súlade s čl. 10 ods. 6 písm. a) smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky vzhľadom na to, že ide o personálny návrh.

Predkladaný materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyvy na limit verejných výdavkov, vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.